

Verksamhet

Finavia Abp
Mariehamns flygplats
Flygfältsvägen 67
22120 Mariehamn

Ärende

Ansökan avser revidering av villkor i miljötillstånd för Mariehamns flygplats.

Tillståndsplikt föreligger enligt 17 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Beslut

Miljötillstånd

Verksamheten har beviljats miljötillstånd 29.8.2006, MPN-03-39, som gäller tillsvidare och som har reviderats genom beslut ÅMH-Pn 4/14 den 26.2.2014.

Detta tillstånd ersätter i sin helhet ovannämnda beslut.

Villkor och föreskrifter i miljötillstånd för verksamheten revideras enligt nedan med stöd av 22 § miljöskyddslagen.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare.

Tillståndshavaren ska inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast 31.12.2028. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. punkt e) miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHHM har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning, MKB, i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2018:33) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en MKB.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

1. Tillståndshavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön. Tillståndshavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt då verksamhet enligt detta tillstånd utförs.
5 § miljöskyddslagen
2. Tillståndshavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka samtliga arbetsmoment som utförs enligt detta miljötillstånd så att miljötillståndet följs. Tillståndshavaren ska till ÅMHHM meddela personens namn och kontaktuppgifter och vid byte av ansvarig person uppdatera uppgifterna.
7 § miljöskyddslagen
3. Verksamheten vid Mariehamns flygplats ska ordnas så att minsta möjliga bullerolägenhet orsakas utomhus vid befintlig fast- eller fritidsbebyggelse.

För detta syfte ska flygplatsen ha en bullerhanteringsplan som ska eftersträva att minska buller från verksamheten och särskilt från alla typer av luftfartyg som trafikerar flygplatsen.

Verksamheten ska ordnas så att bullerzonen $L_{DEN} > 55$ dB inte växer utöver zonen i bullerhanteringsplanen daterad 26.9.2014.

Särskild uppmärksamhet ska fästas vid närliggande bosättning väster om rullbanan.

Bullerhanteringsplanen ska styra verksamheten så att bullerstörning minimeras hos närboende samt redogöra för alternativa åtgärder att minimera buller, i tätbebyggda områden utan att flygsäkerheten äventyras.

Bullerhanteringsplanen ska bevisligen tillkännages för samtliga operatörer stationerade i Mariehamn eller med återkommande eller långvarig verksamhet vid Mariehamns flygplats. Särskild uppmärksamhet krävs för helikopterverksamhet som kan ha betydande bullerpåverkan på närboende och särskilt vid tillfällena för övning, skolning och upprätthållande av certifikat med flygoperationer inom flygplatsområdet.

Bullerhanteringsplanen är ett levande dokument som ska tillämpas i den dagliga driften och uppdateras så snart varaktiga förändringar sker i verksamheten eller den flotta av luftfarkoster som regelmässigt trafikerar flygfältet och som riskerar påverka bullerzonen $L_{DEN} > 55$ dB. Bullerhanteringsplanen ska dock uppdateras minst vart femte år, eller på tillsynsmyndighetens begäran.

24 § a punkten miljöskyddslagen

4. Nattetid, klockan 22:00 till 07:00, får inte förekomma annan flygverksamhet än trafikflyg, räddningsflyg och sjuktransporter, med undantag för oförutsedda händelser och nödsituationer.

Mörkerflygning för övnings- och utbildningsändamål samt för upprätthållande av certifikat vilket huvudsakligen utförs inom flygplatsområdet eller med trafikvarv får utföras under högst 30 dagar per år klockan 22:00 - 01:00.

Mörkerflygning som utförs på annan plats än flygplatsområdet medräknas inte i ovanstående 30 dagar, dvs enbart start och landning räknas inte.

All mörkerflygning ska planeras och utföras så att minsta möjliga olägenhet uppstår för närboende.

Enstaka mörkerflygningar som kan planeras i förväg ska delges på flygplatsens hemsida.

Mera omfattande mörkerflygningar efter klockan 22:00 som planeras att utföras som en sammanhängande insats under ett

antal dagar ska i förväg aviseras på flygplatsens websida samt på överenskommelse vis till berörda närboende och ÅMHM.

Flygning som sker inom flygplatsområdet för upprätthållande av behörighet för mörkerflygning för räddnings- och ambulansflygpersonal får utföras sammanlagt högst 15 av ovanstående 30 dagar under perioderna 20 april - 10 maj och 1 - 10 augusti och får då pågå högst 2 timmar efter *tillräckligt mörker* enligt officiell grafisk kalender för flygning med NVIS-system. Mörkerflygningarna måste dock alltid avslutas senast klockan 02:00.

Den grafiska almanackan som ligger till grund för definitionen av *tillräckligt mörker* ska delges på flygplatsens websida.

24 § a punkten miljöskyddslagen

5. Avloppsvatten som leds till allmänt avloppsnät och reningsverk får inte innehålla skadliga ämnen i sådan koncentration eller mängd att de kan skada reningsverket och dess funktion, ledningsnät eller personal. Verksamhetsutövaren är skyldig att känna till kvaliteten på det avloppsvatten som avleds till allmänt avloppsnät så att de fyller mottagningskraven hos mottagande reningsverk.

24 § a punkten miljöskyddslagen, 4 kap. 1 § vattenlagen

6. Dagvattenuppsamlingen ska ha nödvändiga kontrollbrunnar så att representativa vattenprover kan tas på dagvattnet. Minst ett representativt vattenprov ska tas årligen under vårflödet. Prov ska tas i minst en av flygplatsens dagvattenbrunnar som uppsamlar dagvatten från landningsbana. Följande parametrar ska analyseras:

- Lukt
- Temperatur
- Syrehalt
- Turbiditet/ grumlighet
- Konduktivitet
- Alkalinitet
- Ph
- Kemisk syreförbrukning (COD_{Mn})
- Biologisk syreförbrukning, BOD₇
- Totalhalt kväve
- Totalhalt fosfor
- Kalium
- Natrium

- Klorid

Recipientprovtagning ska utföras i Torpfjärden vid kontrollpunkt i södra änden två gånger per år enligt nedanstående:

- Ammoniumkväve (NH₄-N)
- Klorofyll-a, (endast augusti)

26 § miljöskyddslagen

7. Bränslecisterner ska vara uppställda på hårdgjord yta.

Bränslecisterner över 2 m³ ska, om cisternen eller kärlet inte är dubbelmantlat, genomgå återkommande besiktning. Om cisternen inte är dubbelmantlad eller besiktad ska cisternen förvaras i en invallning, dvs. med underlag och kanter som gör att innehållet inte kan rinna ner i mark, vatten eller avlopp. Invallningen ska rymma minst den största cisternens volym + 10 % av eventuella ytterligare cisterners eller förvaringskärls volym.

24 punkterna a, e och f miljöskyddslagen

8. Oljeavskiljare ska vara dimensionerade för det flöde som ska behandlas samt skötas och underhållas enligt EU-standard EN 858 samt tillverkarens instruktioner. Kontroller och underhåll ska dokumenteras i dagbok över driften.

24 § e punkten miljöskyddslagen

9. Kemikalier ska lagras, hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder.

All personal som kommer i kontakt med kemikalier ska känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga i lokalen. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen.

Alla kemikalier ska förvaras i täta, förslutna och ändamålsenliga kärl så att risk för förorening av miljön eller risk för människors hälsa förhindras. Kemikalier ska förvaras avskilt och vara placerade så att behållare inte riskerar att skadas, välta, utsättas för extrema temperaturer eller på annat sätt kan komma att skadas samt att läckage till avloppsnät ej sker.

Vid anläggningen får endast sådana kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslag (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier. Kemikalier som används inom verksamheten ska antecknas i driftjournal enligt instruktion 12.

4 och 5 §§ samt 24 § punkt e) miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen

10. Halkbekämpningsåtgärder ska planeras och utföras så att den årliga mängden förbrukade kemikalier är så låg som möjligt med beaktande av säkerhetskraven för luftfart. Kemikaliernas belastning på yt- och grundvatten ska beräknas och redovisas årligen.

4 och 5 §§ samt 24 § punkt e) miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen

11. Avfallshanteringen ska följa landskapslagen om renhållning (1981:3) och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Följande prioritetsordning ska iakttas för hantering av det avfall som uppstår i verksamheten:

- förebyggande,
- förberedelse för återanvändning,
- materialåtervinning,
- annan återvinning såsom exempelvis energiåtervinning samt
- bortskaffande.

Allt avfall och farligt avfall ska upplagras i för ändamålet lämpliga och märkta kärl och transporteras av myndigheterna godkänd transportör samt i övrigt hanteras med omsorg enligt bästa tillgängliga teknik så att risken för miljöförorening minimeras.

Organiskt avfall som härrör från internationell trafik utanför EU-området och som avlämnas vid flygplatsen ska hanteras i enlighet med förordning EG 1069/2009. Organiskt avfall ska sorteras, lagras, transporteras och i övrigt hanteras på sådant sätt att t ex risk för olägenhet för människors hälsa eller miljöförorening såsom t ex lukt inte uppstår. Organiskt avfall får endast föras till en godkänd mottagare av i fråga varande avfall.

Avfall ska klassificeras i enlighet med den förteckning över de vanligaste typerna av avfall och farligt avfall som avses i 2 § landskapsförordningen (2011:74) om renhållning. Avfallskoden från förteckningen ska användas vid bortförskaffandet och journalföring i verksamheten. De avfall som har asterisk (*) i

förteckningen är farligt avfall, om inte annat har beslutats i något enskilt fall.

Allt avfall ska föras till behandlingsplatser som har myndigheternas tillstånd att ta emot ifrågavarande avfall.

24 § b punkten miljöskyddslagen, 8a - 9 §§ och 13 § renhållningslagen

12. Tillståndshavaren ansvarar för drift och kontroll av uppförda anläggningar och anordningar. Tillståndshavaren ska föra driftjournal. Journalen ska finnas tillgänglig vid anläggningen och uppvisas på begäran av inspektionspersonal. I driftjournalen ska antecknas:

- Klagomål/ förfrågningar gällande flygbuller och därmed vidtagna åtgärder
- Lagrade och förbrukade mängder halkbekämpnings- och avisningsmedel, inklusive notering om mängder och tidpunkter för förbrukning
- Lagrade och förbrukade mängder övriga kemikalier
- Energiförbrukning per månad (el och uppvärmning)
- Vattenförbrukning per månad
- Avfallsmängder redovisat med den klassificering och de koder som finns i Miljöministeriets förordning (FFS 1129/2001)
- Kontroll och tömning av oljeavskiljare
- Resultat av utförd vattenprovtagning
- Eventuella tillbud och deras orsak samt vidtagna korrigerande och förebyggande åtgärder.

26 § miljöskyddslagen

13. Tillståndshavaren ska lämna årsrapport för verksamheten till tillsynsmyndigheten före utgången av februari månad påföljande år. Årsrapporten ska bl a innehålla relevanta uppgifter och sammandrag ur driftjournalen samt i övrigt vad som föreskrivs av tillsynsmyndigheten. Årsrapporten bör redovisa:

- Flygplatsens trafikintensitet, antal landningar
- Passagerarstatistik
- Beräkning av teoretisk belastning på yt- och grundvatten orsakad av förbrukade halk- och avisningsmedel.
- Utsläpp till luft (flygplan och markfordon)
- Avfallsstatistik
- Vatten- och energiförbrukning

- Tillbud som orsakat eller riskerat orsaka utsläpp till miljön
- Samt kort summering av eventuella förändringar i verksamhet som kan medföra negativ miljöpåverkan.

26 § miljöskyddslagen

14. Vid avslutande av verksamhet ska ansökan om avveckling göras till ÅMHH senast 6 månader innan verksamheten avser upphöra. Ansökan om avveckling ska innehålla en plan/beskrivning av hur avvecklingen ska ske och vad som eventuellt lämnas kvar och vad som återställs. Vidare ska redovisas vilka avfallstyper och -mängder som finns eller uppstår i samband med avvecklingen samt hur de tas om hand. Ansökan ska även innehålla en bedömning av eventuell förorening av mark samt huruvida behov av sanering föreligger samt en plan för hur saneringen ska gå till.

Myndigheten kan föreskriva om ytterligare undersökningar och åtgärder i samband med avvecklingen.

34 § miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Verksamheterna, deras placering och processuella motiveringar

Finavia Ab bedriver flygplatsverksamhet vid Mariehamns Flygplats, i Torp by, Jomala kommun. Flygplatsen har varit i bruk sedan år 1937. Platsen för verksamheten har reserverats i delgeneralplan, fastställd av landskapsregeringen 17.04.2012, varvid platsen uppfyller förutsättningen i 6 § miljöskyddslagen.

Verksamhetens omfattning under år 2017 motsvaras av en passagerarvolym på ca 61600 passagerare och flygplatsen hade 4064 stycken registrerade flygoperationer. Av antalet flygoperationer stod allmänflyget för 334 registrerade operationer medan övnings- och utbildningsflygningar registrerats med 297 operationer. Mörkerflygning för övning/utbildning har skett 4 gånger efter klockan 22:00. Statistik gällande allmänflyg är dock osäker då endast de operationer som utförts under flygledningens öppettid samt de som lämnat in färdplan har registrerats.

Verksamheten är tillståndspliktig då det omfattar flygplats med huvudrullbana längre än 1200 meter enligt 10 § 2 mom. c punkten miljöskyddslagen.

Miljö tillstånd med giltighet tills vidare har ursprungligen beviljats 29.8.2006 och reviderats 26.2.2014 och ska nu på nytt revideras.

Vidare sägs i miljöskyddslagens 18 § att i ett tillstånd som beviljats tills vidare ska bestämmas inom vilken tid ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast ska lämnas. ÅMHHM fastställer tidpunkt för revidering till 10 år.

Miljö tillståndet är beviljat med stöd av 17 § 1 mom. landskapslagen (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Allmänna innehållsmotiveringar

ÅMHHM har gjort en tillåtlighetsbedömning av verksamheterna samt granskat förutsättningarna för beviljande av tillstånd. ÅMHHM konstaterar att då tillståndshavaren vid utförandet av verksamheten förfar i enlighet med ansökan och iakttar de villkor som föreskrivs, kommer verksamheterna inte leda till sådan negativ miljöpåverkan som anges i 3 §, a till g punkterna i miljöskyddslagen. ÅMHHM beviljar tillstånd med stöd av 17 § miljöskyddslagen då verksamheterna följer denna lag och den lagstiftning som anges i 10 § miljöskyddslagen.

Myndigheten konstaterar att verksamhetsutövaren har påvisat tillräcklig kunskap och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt. ÅMHHM konstaterar vidare att företaget uppfyller kravet om verksamhetens organisation enligt 7 § miljöskyddslagen.

Detaljerade innehållsmotiveringar

För att i enlighet med de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagen uppnå tillräckligt miljöskydd och förebygga olägenhet för människors hälsa åläggs tillståndshavaren nödvändiga villkor 1 och 2 om miljöhänsyn i form av allmänna villkor om bland annat tillämpande av bästa tillgängliga teknik och att utse en ansvarig person för att se till att verksamheten bedrivs enligt detta miljö tillstånd. Villkoren föreskrivs i enlighet med miljöskyddslagens 24 och 26 §§.

Den mest betydande miljöpåverkan för allmänheten från verksamheten vid Mariehamns flygplats är buller. Buller har påvisad negativ effekt för människors hälsa samtidigt som verksamhetens karaktär är sådan att buller svårligen på ett enkelt vis kan förebyggas eller åtgärdas. Flertalet yttranden i ärendet som bland annat berör buller påvisar också de närboendes intresse för sin boendemiljö och möjligheter att påverka den. Negativ miljöpåverkan i form av buller kan egentligen inte åtgärdas annat än genom direkt begränsning av bullerhändelser

samt i viss mån ålägga tillståndshavaren att styra och reglera trafiken i mån av möjlighet, dock så att flygsäkerheten alltid prioriteras. Enligt landskapslag (2008:128) om tillämpning i landskapet Åland av lagen angående vissa grannelagsförhållanden tillämpas endast 1 – 2 samt 5 – 16 §§ lagen av den 13 februari 1920 angående vissa grannelagsförhållanden (FFS 26/1920) i landskapet Åland. Därmed bör allas lika rätt beaktas. För Ålands del kan Mariehamns flygplats betraktas jämförelsevis som ett riksintresse då verksamheten är samhällsviktig. Verksamheten kan därför inte med stöd av miljölagstiftningen i större grad kraftigt begränsas avseende antal bullerhändelser och deras intensitet annat än att verksamhetsutövaren i daglig verksamhet i möjligaste mån styr verksamheten till så liten bullerpåverkan som möjligt. Flygplatsen är inte heller av den storleken att europeiska gemenskapens direktiv 2002/30/EG skulle vara tillämpligt eller implementerat i åländsk lag.

Enligt miljöskyddslagens 24 § kan prövningsmyndigheten utfärda instruktioner och villkor för att minska negativ miljöpåverkan, bland annat rörande förbud mot utsläpp, förebyggande och begränsning av utsläpp samt utsläppsplats varvid utsläppsgränsvärden ska anges för sådana förorenande ämnen som kan antas finnas i betydande mängder. I ovanstående syfte ska verksamhetsutövaren ha en bullerhanteringsplan i enlighet med villkor 3. Denna plan är inte enbart ett framåtblickande strategiskt dokument som förutspår bullerhändelsernas utveckling utan bullerhanteringsplanen ska också vara ett levande dokument med verkan i realtid. Bullerhanteringsplanen ska delges alla operatörer/verksamhetsutövare som har mer än sporadisk verksamhet/trafik på Mariehamns flygplats. Dvs. de operatörer som har regelbunden trafik och flygfarkoster mer eller mindre stationerade i Mariehamn ska delges bullerhanteringsplanen. Planen ska dels redogöra för kraven i miljötillståndet men även mera handfast instruera om vad som måste iakttas för att minimera buller hos närboende. Det kan t ex handla om att peka ut bättre lämpade områden inom flygplatsområdet var utbildningsflygning bör utföras likväl som områden som ska undvikas för att orsaka minsta möjliga bullerstörning för närboende.

I den mån en operatör byter modell eller typ av flygfarkoster som trafikerar Mariehamn och som väsentligen riskerar ändra förhållandena avseende bullerpåverkan eller om antalet flygrörelser ökar väsentligt ska tillståndshavaren utvärdera påverkan på bullerzonen $L_{DEN} > 55$ dB och vid behov utföra nya kalkyler och

modelleringar så att bullerhanteringsplanen uppdateras. Villkor 3 ges med stöd av 24 § a punkten miljöskyddslagen.

Med rådande tidtabellsbunden flygtrafik har ÅMHM justerat tiderna i villkor 4 för verksamhet så att de bättre överensstämmer med verkligheten, utan att undantag ska tillämpas. Som huvudregel ska inte annan flygverksamhet än räddningsflyg och sjuktransporter ske nattetid. Undantag finns för räddningsflyg då piloter och personal måste förnya sina certifieringar för mörkerflygning, vilket ska ske på ett sådant vis att närboende påverkas så lite som möjligt. De allmänna bullerkraven liksom de specificerade undantaget för mörkerflygningscertifiering regleras i villkor 4 som ges med stöd av 24 § a punkten miljöskyddslagen.

För närboende och omgivning utgör buller den största miljöpåverkan medan fälthållningens verksamhet utgör den största påverkan för mark, luft och vattenmiljön. För att minimera miljöpåverkan utfärdas villkor och föreskrifter om drift och egenkontroll.

Villkor 5 reglerar utsläpp till allmänt avloppsnät. Verksamhetens avlopp från terminalbyggnaden är närmast att jämföras med normalt hushållsavloppsvatten medan fälthållningens verkstad hanterar mera oljor och kemikalier som kan jämföras med industriavloppsvatten. Krav på utsläppande av industriavloppsvatten till allmänt ledningsnät finns i vattenförordning (2010:93) för landskapet Åland, bilaga 1 punkt C.

Dagvattenhantering är kommunal behörighet som bör regleras i byggnadslovet. Flygplatsen är dock anlagd då reglerande lagstiftning saknats. Därför ser ÅMHM behov av att med stöd av miljöskyddslagen och vattenlagen reglera vilka nödvändiga skyddsåtgärder och vilken egenkontroll som behöver vidtagas, med tanke på fastigheternas läge intill Torpfjärden och utsläpp som sker till ytvatten. I verksamheten används kemikalier som riskerar påverka vattenkvaliteten samt flora och fauna. För utförande av egenkontroll ges föreskrift 6 om årlig provtagning av dagvatten samt recipientkontroll. Föreskriften ges med stöd av 26 § miljöskyddslagen. De parametrar som ska kontrolleras är delvis utökade sedan tidigare tillstånd i enlighet med de förslag i tillståndshavarens ansökan som framställts.

Det är av yttersta vikt att bränslecisterner och andra potentiella föroreningar och föroreningskällor anläggs, hanteras och kontrolleras

ytterst noggrant så att risk för förorening och försämring av vattenkvaliteten inte uppstår. Bränslecisterner som förvaras utomhus ska stå uppställda på ett sådant sätt att de inte riskerar orsaka utsläpp till mark och grundvatten. I 6 § Landskapslag (2007:98) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor finns krav på besiktning av oljecisterner. Närmare detaljer återfinns i 4 § Landskapsförordning (2007:99) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier och säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor. Om cisterner ej besiktas eller är dubbelmantlade måste de istället förvaras invallat så att risk för läckage till mark och grundvatten minimeras. Villkor 7 ges med stöd av punkterna a, e och f i 24 § miljöskyddslagen.

För att fungera fullt ut och förhindra miljöskada måste oljeavskiljare skötas, underhållas och kontrolleras. Villkor 8 ges med stöd av punkt e 24 § miljöskyddslagen för att förebygga och begränsa negativ miljöpåverkan eller den skada som negativ miljöpåverkan medför.

Kemikalier ska hanteras så att de inte kan förorena mark, luft eller vatten enligt de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagens 4 och 5 §§. Med stöd av e punkten 24 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen utfärdar ÅMHHM villkor 9 om hantering av kemikalier inom verksamheten.

Vid halkbekämpning används en del kemikalier för att hålla rullbanan isfri för att uppnå tillräcklig friktion för landande flygplan.

Kemikaliernas uppgift är att avlägsna is men även delvis förebyggande. I möjligaste mån används dock blås och sopmaskiner som mekaniskt avlägsnar is men tidvis krävs även kemikalier. Dessa kemikalier för halkbekämpning är huvudsakligen kaliumformiat och natriumacetat. De sönderfaller till koldioxid och vatten och utgör därmed ingen stor miljöfara. Nedbrytningsprocessen kräver dock syre för det biologiska sönderfallet och därmed utgör stora utsläpp av dessa ämnen en negativ miljöpåverkan för vattenmiljön. Inom verksamheten används även propylenglykol för avisning och frostskydd av flygplan. Även propylenglykol bryts ner snabbt i naturen och dess negativa konsekvenser är liksom för formiater och acetater att det är syreförbrukande. Verksamhetsutövarens egenkontroll och provtagning visar att man inte kan notera någon tydlig inverkan av halk- och frostbekämpningsmedelanvändningen i recipienten, Torpfjärden. Med stöd av 24 § e punkten miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen utfärdar ÅMHHM villkor 10 om begränsning, hantering och kontroll av

bruket av halkbekämpnings- och frostskyddskemikalier inom verksamheten.

Enligt miljöskyddslagens 24 § punkt b kan prövningsmyndigheten besluta om villkor rörande avfallshantering samt förebyggande och begränsning av avfall och av avfallets skadliga verkningar. Villkor 11 anger att vid hantering av avfall som uppkommer i verksamheten ska enligt 3b § landskapslag (1981:3) om renhållning, nedan renhållningslagen, beaktas prioritetsordningen förebyggande, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning (t.ex. till energi) samt bortskaffande. Olika typer av avfall ska insamlas, sorteras och hållas avskilda från varandra i alla skeden av hanteringen, i den mån det är nödvändigt för att förebygga hälso- och miljörisker samt ordna avfallshanteringen på ett ändamålsenligt sätt enligt 8c § renhållningslagen. Vidare ska enligt samma lag allt avfall separeras och återvinnas om det är tekniskt möjligt. Enligt 8 d § renhållningslagen får olika typer av farligt avfall inte spädas ut eller blandas sinsemellan eller med annat avfall eller andra ämnen, utom i det fall det är nödvändigt för återvinning eller bortskaffande av avfallet och det kan göras utan att orsaka skada eller fara för människors hälsa eller miljön.

Verksamhetsutövaren ska enligt 7 § miljöskyddslagen ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan. Ett stöd för detta är egenkontroll av verksamheten. ÅMHM föreskriver med stöd av 26 § miljöskyddslagen i föreskrift 12 och 13 att verksamhetsutövaren ska föra driftjournal över verksamheten samt sammanställa uppgifterna till en lättfattlig årsrapport som ska skickas in till tillsynsmyndigheten.

På grund av svårigheter att i samband med prövningen bedöma eventuell påverkan på miljön och därmed behov av åtgärder vid avslutande av verksamhet utfärdas inga specifika instruktioner för detta. Om tillståndet inte innehåller tillräckliga bestämmelser för avslutande kan ÅMHM enligt 34 § miljöskyddslagen besluta om dylika åtgärder i samband med eller efter avslutande. Med villkor 14 avses att verksamhetsutövaren vid avslutande av verksamheten ska ansöka om tillstånd för avslutande för att myndigheten ska kunna göra en bedömning av huruvida det behövs undersökningar, saneringsåtgärder eller andra försiktighetsmått i samband med avslutandet.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med 15 § i Ålands landskapsregeringsbeslut (2018:2) om taxa för ÅMHHM. Dvs avgift debiteras enligt gällande taxa år 2016.

Kategori enligt taxa, Flygplats >1200 m rullbana	9970,00 €
<u>Annonskostnad, delgivning ansökan</u>	<u>339,64 €</u>
Totalt*	10309,64 €

*Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ordförande Ulrika Sandell-Boman
Prövningsnämnden
Beslutande

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besvärсанvisning

Ärendehantering

Ansökan

Finavia Abp har ansökt om revidering av villkor i miljötillstånd för Mariehamns flygplats.

Ansökan inkom 30.12.2016 och meddelande om ansökan offentliggjordes på ÅMHHM:s websida 2.1.2017.

Ansökan har därefter kompletterats 27.10.2017, 9.11.2017 och 28.11.2017.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 4.12.2017 – 26.1.2018 på ÅMHHM:s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 4.12.2017 samt annons om förlängd delgivningstid 19.12.2017.

I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Yttranden

Under tiden för offentlig delgivning har det inkommit fem yttranden.

Utlåtanden

ÅMHHM har inte begärt några utlåtanden.

Bemötande

ÅMHHM har hört Finavia avseende inkomna yttranden. Finavia har inkommit med ett bemötande 30.4.2018. Övriga sådana handlingar som föranleder bemötande har inte inkommit..

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på ÅMHHM:s anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHHM:s hemsida, www.amhm.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.